

האיוב
 „לוחמה פסיכולוגית“ כדי להתיש את כוחם של היהודים הנצורים, המוסככים בתוכם. טיטוס פלאוויוס אספסינוס על סוסו. טיטוס הוא זה שהצליח לבסוף להחריב את ירושלים. תוך כדי המצור ידע להשתמש בכללים של

אנחנו חגיגי הפילוסופיה היוונית! הלא ידענו שעם העובר ממדיו — ייענש! איך הנהנו לברבריות המזרחית להשתלט על רוח העם! איך? לא לחמנו די ב"קנאות המזרחית! אנחנו אשמים בחורבן!...

האפיקורסים

אנחנו האפיקורסים אשמים! הקנאות ה"דחית כבשה חסידיים — ואנחנו לא לחמנו נגדה! היינו שאננים! לא רצינו לראות איך הדבר מקרב את החורבן! אנחנו אשמים!

וידויו של ראש

ממשלת החירות

חנן: אני, חנן בן-חנן הכהן, שהייתי ראש ממשלת החירות, אני אשם בחורבן. הייתי איש מתון, רודף שלום. ראיתי שהמלחמה ברומאים תיגמר באסון נורא. אף על פי כן, אחרי הנצחון הראשון והאחרון במרד, כאשר השמדנו את ה"לגיון ה-12 של קסיוס גאלוס במעלה בית-חורון — לא קמתי ולא אמרתי לעם שזהו נצחון מיקרי! חידלו מן המלחמה מייד! לא... הצטרפתי לממשלה... לממ"שלת „העם“ שקמה בירושלים... חשבתו שאוכל להשפיע מבפנים. לכוון את שעת הכושר לעשות שלום עם רומא... לא רצינו לראות שכל הנותן יד לקנאים, נותן הכשר לקיצוניות, וסולל את הדרך לטירוף-המערכות! אני חנן בן-חנן המתון, אשר נתן יד לקנאים מתוך חשבונות — אני אשם בחורבן!

פוטש בהר-הבית

בעוד הקנאי מסית את העם, מתכנסים חסידי בית-שמאי שבין חברי הסנהדרין. אחד מחסידיו בית-הלל נקלע לאסיפה החשאית, האמורה להפוך את המיעוט שבמועצה לרוב, באמצעות פוטש. הקנאי פונה אל הנוכחים.

קנאי: העם משמיע את קולו. העם איננו רוצה לחיות יותר תחת עול רומא. העם אומר את דברו בצורה ברורה ומפורשת. ואילו אנחנו, חברי הסנהדרין, תחת להנחות את העם — אנחנו מחרישים! בשעה גורלית זאת — הסנהדרין מחרישה!

של חורבן בית שני את העם החי היום בירושלים, או את אלה שעלו לרגל להצגה, לרדת איתם אל תוך קברותיהם, אל תוך העבר המת, כדי לשמוע מפיהם את סיפור החורבן. למתים חשוב להזמין את החיים אליהם, משום שוודאות החורבן עוררה בהם את אשמתם הנוראה, אותה אשמת ציבור שבה כל אחד מהם נוטל חלק. מכאן ואילך ינסו להשתחרר מאותה אשמה, וזה סיפורה של ההצגה:

ברחובות ובשווקים מטנף את העיר ומטמא אותה. אני הולך להר-הבית, הלב נקרע לגזרים. לאורך כל הדרך שורצים קבצנים עובדי אלילים, זבים ומצורעים, שמטנפים את העיר בשיקוציהם. מטפים לנו לאהוב את הנוכרים! לאהוב את האדם „באשר הוא אדם!“ כאילו נוכרי ויהודי חד המה! הלא אם נלך בדרך הזאת, נאבד בין הגויים, ולא יהיה עוד זכר לעמנו! צריך לחוקק חוק אשר יאסור על הנוכרים

גאולה כוהן של אז

הנביאה המקוננת והמטיפה של סוף ימי הבית השני. את תפקידה בהצגה מגלמת שחקנית הנושאת על שכמה עשרות אבנים „הופכת מים שחורים למים לבנים“.

המתוונים

אנחנו אשמים. אנחנו אשמים. אנחנו המתוונים. אנחנו אשמים בחורבן. לא לחמנו בקנאים מבעוד מועד. לא לחמנו בהם עד חורמה. לא השמדנו אותם. לא השמדנו אותם מתחת לשמש. למה. למה לא הרגנו אתכם אחד אחד. עד האחרון. למה

להיכנס לתחומי ירושלים! יש להגביה חומות בנינו לבין הנוכרים. שיהודי לא יוכל להתערבב עם גוי. שתיפסק גם זרימת הרעיונות בין שני העולמות. יש לעשותם זרים זה לזה לגמרי. יש לקבוע מיהו יהודי, הרי לא יתכן שגם הנוצרי, גם המתיוון, גם האפיקורס, גם השומרוני,

מאיך הד'צ"ן

אחד מגיבורי המרד היה אהוד בן-רעואל, אשר חיסל כמה עשרות מאנשי האיוב במהלך הקרב על העיר גמלא. היה זה

אשמים שלא. חיסלנו את המתוונים עד נגד רומא. (פונים אל הקהל כאילו היו המתוונים) היינו צריכים להשמיד אתכם לפני שיצאנו למלחמה! את כולכם! לא להשאיר אף מתון אחד בחיים! כך היינו מנצחים במלחמה! מנצחים את רומא! ויהודה היתה מושלת בכל העולם! **המתוונים**

לא חיסלנו אתכם לפני שהבאתם אסון על ירושלים. למה לא השמדנו אתכם כאשר עוד ניתן להציל את ירושלים מן המלחמה האבודה שהבאתם עליה! אנחנו אשמים שהבאתם את החורבן על הארץ! (הקבוצה ששיחקה את המתוונים מחליפה זהות, והופכת לקבוצה של קנאים) **הקנאים**

גם הצדוקי וגם האיסי — כולם יתקראו יהודים! צריך לקבוע: יהודי הוא יהודי פרושי! וצריך אדם חזק שיקח את ה"סנהדרין לידיו, ויקבע את הדבר בחוק!

המתים מאשימים

עצמם בחורבן ירושלים

על רקע קינת החורבן מזמינים המתים